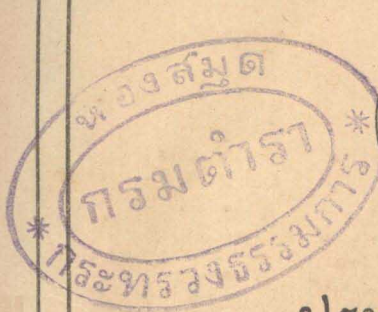

ประ มวณ คึกษา

อันเป็น ที่รวบรวมกฎข้อ บังคับ ระเบียนการ ของกระทรวงศึกษาธิการ

ภาค ๓

หลักสูตร (ต่อ)

หลักสูตร พาณิชย (ชาย) เทียบมัธยมวิสามัญ

และ มัธยมวิสามัญ (หญิง)

(ออกวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๔)

บัญชีเรื่อง

	หน้า
หลัก สูตร ประถม พานิชย์ (เทียบ มัธยม วิชาสามัญ ชั้น กลาง)	๓๘
ปีที่ ๑	๓๘
ปีที่ ๒	๓๙
ปีที่ ๓	๔๑
กำหนด การ สอน เป็น ชั่วโมง ใน รอบ สัปดาห์ หนึ่ง	๔๓
หลัก สูตร มัธยม พานิชย์ (เทียบ มัธยม วิชาสามัญ ชั้น สูง)	๔๔
ปีที่ ๑	๔๔
ปีที่ ๒	๔๗
กำหนด การ สอน เป็น ชั่วโมง ใน รอบ สัปดาห์ หนึ่ง	๔๙
หลัก สูตร มัธยม วิชาสามัญ (หญิง) แผนก ภาษา ต่าง ประเทศ	๕๐
ภาษา อังกฤษ	๕๐
ภาษา ฝรั่งเศส	๕๓
หลัก สูตร มัธยม วิชาสามัญ (หญิง) แผนก วิชา วาด เขียน	๕๕
ปีที่ ๑	๕๕
ปีที่ ๒	๕๗

รับนักเรียนที่พินิจชมสามัญตอนต้น

บทที่ ๑

๑. จรรยา	เทียบ เล่มอ กับ สามัญศึกษา ชั้น มัธยม ปีที่ ๕
๒. ภาษาไทย	เล่มอ กับ สามัญศึกษา ชั้น มัธยม ปีที่ ๕
๓. ภาษาอังกฤษ	อ่าน. บันได เล่ม ๑ (หรือ หนังสืออื่น เทียบ เล่มอื่น)
	กับ หนังสือ อ่านง่าย ๆ อีก ๑ เล่ม
เขียน.	จาก หนังสืออ่าน
แปล.	ไทย เป็นอังกฤษและ อังกฤษ เป็นไทย (ใช้
	ประโยคง่าย ๆ)
แต่ง.	แต่ง ประโยคง่าย ๆ ด้วยคำที่กำหนดให้
ไวยากรณ์.	สัมพันธ์ ประโยค สามัญ
พูด.	ให้สามารถพูด ประโยคง่าย ๆ ถึงเรื่องสิ่งของ
	ในห้องเรียน หรือ ที่อยู่ใกล้ ๆ โรงเรียน
หรือ ภาษา ฝรั่งเศส.	เทียบ เล่มอ ภาษา อังกฤษ
หรือ ภาษา เยอรมัน.	” ” ”
หรือ ภาษา จีน.	รู้ คำ อย่าง น้อย ๑๐๐๐ คำ และ เขียน ได้ ด้วย
	พอพูด ประโยคง่าย ๆ ได้

๔. เลข บวก ลบ คูณ หาร มาตรา เงิน สยาม บัญชี เก็บ
เงิน บัญชี เงิน
๕. การ ค้า ขาย สอน พอ ให้ มี ความ รู้ เบ็ด เทล็ด ใน วิชา พาณิ ชย์
(ใช้ วิธี บท เรียน ด้วย ของ)
๖. วิทยา สรีระ ศาสตร เบื้อง ต้น กับ วิชา ศาสตร เบื้อง ต้น
พอ เป็น ความ รู้ เบ็ด เทล็ด กับ บท เรียน ที่ เกี่ยว
ด้วย สิ่ง ของ ต่าง ๆ ซึ่ง เป็น สิน ค้า หรือ ใช้
ทำ เป็น สิน ค้า (พอ เป็น พื้น ล้ำ หร บ ปี ต่อ ๆ ไป)
๗. ภูมิ ศาสตร ภูมิ ศาสตร พิลิ กัล ของ สยาม ทัด เขียน แผน ที่
พอ เป็น เค้า (๑) ประเทศ สยาม (๒) ผัง ทะเล
อ่าว สยาม (๓) แม่น้ำ เจ้า พระยา
๘. วาด เขียน วาด รูป จาก ของ จริง
๙. วิชา ลูก เลื่อ เลื่อม กัน กับ สามัญ ศึกษ ชัน มัธยม ปี ที่ ๔
- ปีที่ ๒
๑. จรรยา เทียบ เลื่อม กับ สามัญ ศึกษ ชัน มัธยม ปี ที่ ๕
พูด ถึง ลักษณะ ของ พ่อ ค้า ที่ ดี
๒. ภาษา ไทย เลื่อม กัน กับ สามัญ ศึกษ ชัน มัธยม ปี ที่ ๕
๓. ภาษา อังกฤษ อ่าน ใช้ หนังสือ อ่าน ๒ เล่ม
เขียน จาก หนังสือ อ่าน
แปล บัน ไต เล่ม ๔ (หรือ เล่ม อื่น เทียบ เลื่อม นี้)

- แต่ง. แต่ง ประโยค ช้อน ด้วย คำที่กำหนดให้
- ไวยากรณ์. สัมพันธ ประโยคง่าย ๆ และ กระจาย คำ
- พูด. พูด ถึง เรื่อง ต่าง ๆ ได้ มาก ขึ้น กว่า ปี ที่ ๑
- อาชยานะ (Recitation). โคลงหรือร้อยแก้ว ๒๐ บรรทัด และให้สามารถ
อธิบาย คำยาก ใน เรื่อง ถ้า อธิบาย เป็น ภาษา
อังกฤษ ก็ ยิ่ง ดี
- หรือ ภาษา ฝรั่งเศส. เทียบ เสมอ ภาษา อังกฤษ
- หรือ ภาษา เยอรมัน. “ “ “
- หรือ ภาษา จีน. รู้ คำ อย่าง น้อย ๒๐๐๐ คำ และ เขียน ได้ ด้วย
พอ พด ใน การ ค้า ขาย อย่าง สามัญ ได้
- ใน ๔ ภาษานี้ ให้ เลือก เรียน ภาษา ที่ ยัง ไม่ ได้ เรียน นัน
อีก ภาษา หนึ่ง เป็น ภาษา ที่ ๓ ทั้ง ภาษา ไทย ให้ มี ความ รู้
เท่า กับ ที่ กำหนด ไว้ ใน ปี ที่ ๑ ของ หลักสูตร นี้
๔. เลข. เศษ ส่วน แล ทศนิยม อย่าง ง่าย มาตรา เมตริก
(ทาง ยาว และ น้ำหนัก) กับ โจทย์
๕. บัญชี. บัญชี ซื้อ ของ ขาย ของ และ เงิน สด บัญชี
แยก ประเภท (สอน เป็น บัญชี โสด ทั้ง สิ้น)
๖. การ ค้า ขาย. การ ซื้อ ขาย กับ การ ต่าง ๆ อัน เกี่ยว กับ
พาณิชย์ พอ เป็น พื้น สำหรับ ปี ที่ ๓
๗. วิทยา. สอน บท เรียน อย่าง ปี ที่ ๑ แต่ ให้ สูง ขึ้น

๘. ภูมิศาสตร์

ทวนต้นปีที่ ๑ กับภูมิศาสตร์โพลิติกส์ของ
สยาม ทางรถไฟ โทรเลข เงินภาษี เงิน
รายจ่าย รายได้ ของรัฐบาล หักเขียนแผนที่
แสดงทางรถไฟ ฯลฯ

๙. วาตเขียน

วาดรูปจากของจริง

๑๐. วิชาลูกเสือ

เล่นกัน กับ สำนัญ คึกษา ชั้น มัธยม ปีที่ ๕

ปีที่ ๓

๑. จรรยา

เล่นกัน กับ สำนัญ คึกษา ชั้น มัธยม ปีที่ ๖
ให้เกี่ยว แก่ ลักษณะ ของ พ่อ คำ ดี มาก ๆ

๒. ภาษาไทย

เขียน จดหมาย โต้ตอบ เกี่ยว แก่ การ คำ ขาย
รู้จักวิธีเก็บจดหมาย

๓. ภาษาอังกฤษ

อ่าน. ใช้หนังสืออ่าน ๒ เล่ม ให้สามารถแปลง
คำยากในเรื่องที่อ่านเป็นคำง่าย

เขียน. จากหนังสืออ่าน และ หนังสืออื่น ๆ

แปล. ไทยเป็น อังกฤษ และ อังกฤษเป็นไทย กับให้
ใช้วิธีสนทนา กับ ครู บัน ไต เล่ม ๔ และ
เล่ม ๕

แต่ง. แต่งเรื่องที่ได้อ่านให้ฟังเป็น ภาษา อังกฤษ
หรือไทย

ไวยากรณ์.

สัมผัสประโยคต่าง ๆ และกระจายคำละเอียด
ขึ้น กว่า ปีที่ ๒

พูด. ให้สามารถพูดเรื่องต่าง ๆ ได้

อาชยานะ (Recitation). โคลงหรือร้อยแก้ว ๔๐ บรรทัด และอธิบาย
คำยากเป็นภาษาอังกฤษ
หรือ ภาษา ฝรั่งเศส,
หรือ ภาษา เยอรมัน.
หรือ ภาษา จีน.

” ” ”
รู้คำไม่น้อยกว่า ๓๐๐๐ คำ และเขียนได้ด้วย
พูดได้พอใช้ในกิจการต่าง ๆ.

เรียนภาษาที่ ๓ ต่อไปให้มีความรู้เท่ากับที่กำหนดไว้
ในปีที่ ๒

๔. เลข

จบมาตราเมตริกและโทย บัญญัติไตรยางษ์
มาตราอังกฤษ (มาตราน้ำหนักและทางยาว)
การแลกเปลี่ยนเงินสยามกับต่างประเทศ อย่าง
ง่าย ๆ หาเนื้อที่รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสและผืนผ้า

๕. บัญชี

บัญชีซื้อของ ขายของ เงินสด กับบัญชี
แยกประเภท (สอนเป็นบัญชีคู่ทั้งสิ้น)

๖. การค้าขาย

เหมือนปีที่ ๒ แต่ให้กว้างขวางขึ้นกับการ
ธนาคาร

๗. วิทยา

เหมือนปีที่ ๒ แต่สูงขึ้น

๘. ภูมิศาสตร์
และประวัติศาสตร์

ภูมิศาสตร์ สยาม และประเทศใกล้เคียง และ
ประเทศเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับ สยาม
ทั้งทางพาณิชย์และทางปกครอง หัดเขียน
แผนที่ด้วยพอเป็นเค้า ๆ

๕๓

๙. วาดเขียน

อย่าง บั๊ ๒ กับ รู้จัก ใช้ วงเวียน ฉาก สร่าง
รูป ยี่ออเมตรี อย่างง่าย

๑๐. กฎหมาย

สัญญา เอเยนต์

๑๑. วิชาลูก เลื่อ

เลื่อม กัน กับ สามัญ ศึกษา ขึ้น มัธยม บั๊ ๖

กำหนดการสอนเป็นชั่วโมงตามหลักสูตรประถมพาณิชย
(มัธยมวิสามัญชั้นกลาง)

ในรอบลัปดาห์หนึ่ง

วิชา	บั๊ ๑	บั๊ ๒	บั๊ ๓	หมายเหตุ
จรรยา	๑	๑	๑	
ภาษาไทย	๔	๓	๒	
ภาษาอังกฤษ หรือจีน หรือเยอรมัน หรือฝรั่งเศส ฯ ล ฯ	๑๒	๑๒	๑๒	
เลข	๔	๔	๔	
ภูมิศาสตร์, ประวัติการ วิทยา	๒	๒	๒	
วาดเขียน	๑	๑	๑	
บัญชี	---	๑	๑	
การค้าขาย	๑	๑	๑	
วิชาลูกเลื่อ	๑	๑	๑	
กฎหมาย	---	---	๑	

หลักสูตรมัธยมพหุวิชัย (มัธยมวิสามัญชั้นสูง)

รับนักเรียนที่พ้น มัธยม สามัญ ตอนกลาง หรือ ประถม พหุวิชัย

ปีที่ ๑

๑. จรรยา สอน หน้าที่ พลเมืองดี ให้ เกียว แก่ ลักษณะ ของ
พ่อ ค้า ดี มาก ๆ
๒. ภาษาไทย ทำนอง เดียว กับ ประถม พหุวิชัย ปี ที่ ๓ แต่
ให้ กว้าง ขวาง และ ชำนาญ มาก ขึ้น
๓. ภาษาอังกฤษ

อ่าน. ใช้ หนังสือ อ่าน ๒ เล่ม   เขียน. จาก หนังสือ อ่าน และ หนังสือ อื่น ๆ   แปล. ไทย เป็น อังกฤษ และ อังกฤษ เป็น ไทย กับ ใช้ วิธี สอน ทนากับ ครู, บันได เล่ม ๕   แต่ง. แต่ง เรื่อง ที่ อ่าน ให้ ทั้ง และ แต่ง เรื่อง ตาม หัว ข้อ ที่ กำหนด ให้ แต่ง จดหมาย   ไวยากรณ์. เหมือน ประถม พหุวิชัย ปี ที่ ๓ แต่ ยาก ขึ้น   พูด. ให้ สามารถ พูด เรื่อง ต่าง ๆ ได้   อาชยานะ (Recitation). โคลง หรือ ร้อย แก้ว ๖๐ บรรทัด   หรือ ภาษา ฝรั่งเศส. เทียบ เล่ม ๑ ภาษา อังกฤษ   หรือ ภาษา เยอรมัน. ,, ,, ,,   หรือ ภาษา จีน. รู้ คำ ไม่ น้อย กว่า ๕๐๐๐ คำ และ เขียน ได้ ด้วย

รู้จัก แต่งจดหมาย อย่างง่าย ๆ ทำบัญชี
รายรับ รายจ่าย ทำใบรับเงินและใบเก็บ
เงินได้ พูดยุติได้ขึ้นกว่า ชั้นปีที่ ๓ ของ
ประถม พานิชย์

เรียนภาษาที่ ๓ ต่อไปให้มีความรู้เท่ากับประถมพานิชย์
ปีที่ ๓

๔. เลข

การ แลกเปลี่ยนเงิน ของประเทศต่าง ๆ ต่อไปนี้
เงินบาท ดอลลาร์ เปนนต์ รูบิย์ แฟรงก์ และ
มาร์ค โจทย์คิดล่วนร้อย ดอกเบี้ย ขึ้นเดียว
บัญชีไตรยางษ์ ได้กำไรขาดทุน กรณที่
ขึ้นเดียว เนื้อที่รูปสาม เหลี่ยม และสี่เหลี่ยม
บัญชีซื้อ ขาย บัญชีขายของ บัญชีเงินสด
บัญชีแยกประเภท (สอนเป็นบัญชีคู่ทั้งต้น
และเขียนเป็นภาษาอังกฤษ) บัญชีธนาคาร
(ภาษาไทย)

๕. บัญชี

๖. การ ค้าขาย

ความรู้ เกี่ยว แก่ การ ค้าขาย ตาม ท้องที่ ต่าง ๆ
ในประเทศสยาม ค่าโดยสาน และค่าระวาง
รถไฟ เรือไฟ อัตราไปรษณีย์ โทรเลข การ
ธนาคาร ในการ สอน ถ้าให้ทดลอง ทำจริง ๆ
ได้ยิ่งดี

๗. วิทยา

ให้ สอน เรื่อง วัตถุ ต่าง ๆ ซึ่งใช้ทำเป็น สินค้า
ตลอด จน ที่ กำเนิด ของ วัตถุนั้น ๆ และ เกิด ขึ้น
หรือ ทำ ขึ้น อย่างไร

๘. ภูมิศาสตร์
และ ประวัติการ

ภูมิศาสตร์ แผนก การ ค้าขาย ของ อังกฤษ ฝรั่งเศส
เคส และ เยอรมัน ให้ รู้ ว่า เกี่ยว ข้อง กันเอง
อย่างไร และ กับ สยาม อย่างไร ประวัติ การ
ค้าขาย ครั้ง สมัย โบราณ (สอน แต่ พอ ให้ เข้า
ใจ ว่า การ ค้าขาย เกิด ขึ้น อย่างไร) หัด เขียน
แผนที่ ต่าง ๆ แลดู วิธี การ ไป มา แห่ง สินค้า

๙. วาด เขียน

วาด รูป สัณฐาน รูป ยี่สิบ เมตร ให้ เข้าใจ ละ กล
และ แปลน

๑๐. เศรษฐวิทยา

ให้ เข้าใจ คำ ใช้ ต่าง ๆ Terms สิ่ง ที่ เกิด ขึ้น
และ ทำ ขึ้น

๑๑. กฎหมาย

กฎหมาย หุ่น ส่วน

๑๒. ชวะเลข

เบื้องต้น แห่ง วิชา ชวะเลข

๑๓. วิชา ลูก เลื่อ

เล่น กัน กับ สามัญ ศึกษาน ชั้น มัธยม นี้ ที่ ๗

๑. จรรยา

สอนหน้าที่พลเมืองให้เกี่ยวแก่ลักษณะของ
พ่อค้าที่มาก ๆ

๒. ภาษาไทย

ทำนองเดียวกันกับปีที่ ๑ แต่ให้กว้างขวาง
และให้ชำนาญมากขึ้น

๓. ภาษาอังกฤษ

ทำนองเดียวกันกับปีที่ ๑ แต่สูงขึ้น ให้
ถือการแต่งจดหมายต่าง ๆ เป็นสำคัญ คัด
กระทรวงแถลง

หรือภาษาฝรั่งเศส.

เทียบเล่มภาษาอังกฤษ

หรือภาษาเยอรมัน.

,, ,, ,,

หรือภาษาจีน.

รู้คำไม่น้อยกว่า ๕๐๐๐ คำ และเขียนได้ด้วย
แต่งจดหมายได้ดีขึ้น อ่านหนังสือพิมพ์ข่าว
เข้าใจ พูดในกิจการได้ทุกอย่าง

เรียนภาษาที่ ๓ ต่อไป ให้มีความรู้เท่ากับที่กำหนดไว้
ในปีที่ ๑

๔. เลข

ดอก เบี้ย ทบ ตัน (หาแต่ดอก เบี้ย เท่านั้น)
วิธีสตอกและหุ้นส่วน วิธีใช้ตารางเลขสำเร็จ
เมนุ เรชั่น รูป วงกลม ทวนต้น เลขที่เรียน
ในปีก่อน ๆ

๕. บัญชี

บัญชีธนาคาร (ภาษาไทยและอังกฤษ)

๖. การ ค้า ขาย

การ ค้า ขาย ระหว่าง สยาม กับ ต่าง ประเทศ
ตลาดเงิน การส่งเงิน โทรเลข การรับประกัน
ต่าง ๆ เช่น รับประกันชีวิต รับประกันไฟ ฯลฯ
ฝึกหัด ค้า ขาย

๗. วิทยา

ทำนองเดียวกันกับปีที่ ๑ แต่ให้กว้างขวางขึ้น

๘. ภูมิศาสตร์

เหมือน ปีที่ ๑ แต่ให้สอน ประเทศอื่น ๆ ที่

และประวัติการ

เกี่ยวข้องกับ สยาม ทางพาณิชย์ มีประเทศ ต่าง ๆ
ในยุโรป สหรัฐอเมริกา อินเดีย จีน ญี่ปุ่น
 ฯลฯ ประวัติการ แผนกพาณิชย์สมัย บัจุบัน

๙. วาด เขียน

ทำนองเดียวกันกับปีที่ ๑ แต่สูงขึ้น ให้
ถือ การ ทำ แปลน และ เอะละเวชัน เป็น คำคัญ

๑๐. เศรษฐวิทยา

การ แลก เปลี่ยน การ แจกจ่าย การ ใช้ สอย

๑๑. กฎหมาย

ล้ม ละลาย กรรมสิทธิ์

๑๒. ชวะเลข

ให้มีความ ชำนาญ เป็นอันใช้ได้

๑๓. ติต พิมพ์

ให้มีความ ชำนาญ เป็นอันใช้ได้

๑๔. วิชา ลูก เลื่อ

เลื่อม กับ กับ สามัญ คึกษา ขึ้น มัธยม ปีที่ ๘

๘๘

กำหนด การ สอน เป็น ชั่วโมง ตาม หลักสูตร มัธยมพาณิชย
(มัธยมวิสามัญชั้นสูง)
ในรอบ สัปดาห์ หนึ่ง

วิชา	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	หมายเหตุ
จรรยา	๑	๑	
ภาษาไทย	๑	๑	
ภาษาอังกฤษ หรือจีน หรือเยอรมัน หรือฝรั่งเศส ฯลฯ	๑๐	๑๐	
เลข	๒	๒	
ภูมิศาสตร์, ประวัติการ	๒	๒	
วิทยา	๑	๑	
วาด เขียน	๑	๑	
บัญชี	๒	๒	
การค้า ขาย	๒	๒	
ชวะเลข	๒	๑	
วิชา ลูก เลื่อ	๑	๑	
ตัด พิมพ์	--	๑	
กฎหมาย	๑	๑	
เศรษฐ วิทยา	๑	๑	

หลักสูตร มัธยม วิสามัญ (หญิง)

แผนกภาษาต่างประเทศ

(สำหรับผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษ มา แล้ว เป็น พื้น และ มีความรู้ พื้น มัธยม)

(เวลาเรียน ๒ ปี)

ภาษาอังกฤษ

อ่าน ให้เอาใจใส่ในการวางเสียงหนักเบา
ให้ถูก ที่ ห้ามมิให้อ่าน อย่าง ท่อง หนังสือ
และมีให้หัด ออกเสียง ละกต ตัว ที่ ละ ตัว ประ
หนึ่งว่า ไม่ติดต่อกันเลย ในการอ่านนั้นคำ
ไหนสำคัญก็ให้รู้ จักเน้น ความ ด้วย

เขียน ต้อง เขียนลาย มือ ตาม แบบ ที่ ดี
ควร หัด เขียน หนังสือ ย่อ อย่าง งาม ๆ ด้วย

แต่ง ให้นักเรียนรู้ จักแสดง ความคิด ของ
ตน ออกมา ได้ อย่าง ชัดเจน เข้าใจง่าย และ
เป็น ความ ติดต่อกัน ให้เอาใจใส่ ใน การ
แต่ง จดหมาย ได้ ตอบ ให้ มาก ให้ เรียง ความ
แก้ ปัญหา ต่าง ๆ ที่ สม ควร

ไวยากรณ์ ให้สอนในทางที่จะนำให้
นักเรียนรู้ สักสนุก และ รู้ จัก ทัก ภาษา ที่ ผิด พัง

ในการพูด และการเขียน แต่ควรระวังมิให้
เขียนเจ้าตำราเกินไป

แปลงภาษา ยาก เป็นง่าย ให้ใช้การ
แปลงภาษายากเป็นง่ายแทนการแปลให้มาก ๆ

อาชยานะ (Recitation) ให้หัดว่าปาก
เปล่า มากกว่าโรง เรียน สามัญ เรื่องที่จะ
นำมาว่า ปากเปล่า นั้นให้เลือกอย่าง สั้น ๆ ทั้ง
ความ ร้อยแก้ว และ กาพย์ กลอน เพราะ จะ
ได้รู้ ได้ เห็น แปลก ๆ

พูด ให้สามารถพูด ภาษา อังกฤษ ได้
คล่อง ในการ สอน และ การ พูด จาโต้ตอบ
ระหว่างเล่าเรียนควรใช้ภาษาอังกฤษ หรือ ฝรั่ง
เคล้เท่านั้น

หลัก ของ ภาษา ให้สอน ถึง กำเนิด ของ
คำ และ ภาษา ให้รู้จักที่มา รู้โครงของภาษา
พอ สัม ควร

กวีนิพนธ์ ให้มีความรู้ใน ส่วน กวีนิพนธ์
พอเป็นลัษเฐ ให้รู้จักสังเกตกวีนิพนธ์ยุคต่าง ๆ

การประชุม สันทนา ให้มี การ ประชุม

สนทนากันสัปดาห์ละครั้งหรือ ๒ ครั้ง เลือกเรื่อง
ที่เกี่ยวข้อง หลักภาษา หรือ กวีนิพนธ์ หรือ
ปัญหาต่าง ๆ มาสนทนาโต้ตอบกัน ให้มีครุ
กำกับ ด้วย

กำหนด หนังสือ เรียน (ตำราไม่ รวม อยู่ในนี้)

ปีที่ ๑

ให้มีหนังสือนิพนธ์อ่าน ขึ้นสูง เล่มหนึ่ง กับ
ให้เลือกเรียนหนังสืออ่านเล่น หนังสือระยะทาง
หรือหนังสือ ซึ่งผู้แต่งเป็นคน มีชื่อเสียงอย่าง
น้อย ๓ เล่ม แต่เล่มหนึ่ง ต้องให้รู้ละเอียด
จริง ๆ หนังสือที่ จะ เลือก นั้น เช่น หนังสือ อ่าน
เล่นของดกอดด์ นิทานของชาร์ลส์แลมบ์ ระยะ
ทาง ของ กัปตันคุก เป็นต้น

ปีที่ ๒

ให้คงหนังสือนิพนธ์อ่านได้ในชั้นนี้ แต่
ให้เลือกเรียน หนังสือ ซึ่งผู้แต่ง เป็น คน มีชื่อ
เสียง เช่น ที่กล่าว มา แล้ว ข้าง ต้นสอง หรือสาม
เล่ม ให้ เป็นบทละคร ของ เชกสเปียร์ เล่มหนึ่ง

ให้เรียนให้เข้าใจจริง ๆ ให้จำได้โดยไม่ต้อง

ภาษาฝรั่งเศส

บทที่ ๑

ให้ มีความรู้เบื้องต้น ในภาษาฝรั่งเศส
ทั้ง ส่วน พูด และ ส่วน เขียน แต่ให้เอาใจใส่
ใน การ หัด พูด เป็น ข้อ สำคัญ

อ่าน ใช้หนังสืออ่าน อย่างง่าย ซึ่งเป็น
หลักของการเรียนไวยากรณ์ แต่ง และเขียน
ความคำบอก วิธีสอนนั้นควรใช้อย่างที่เรียกว่า
วิธีใหม่สำหรับ สอน ภาษา ต่าง ประเทศ

แต่ง ให้สามารถแต่ง เรื่อง ที่ได้พบใน
หนังสือ อ่าน

เขียน ให้เขียน ตามบอกเรื่อง ที่ เลือกลงจาก
หนังสือ อ่าน

ไวยากรณ์ ส่วนที่มีใช้ อยู่ในหนังสืออ่าน

พูด ให้สามารถพูดได้ตอบใน เรื่อง ที่พูด
กัน อยู่ทุกวัน หรือในเรื่องรูปภาพแสดงกิจการ
ของ คนเรา ตาม ปกติ ให้มีการพูด มากกว่า
การ เขียน

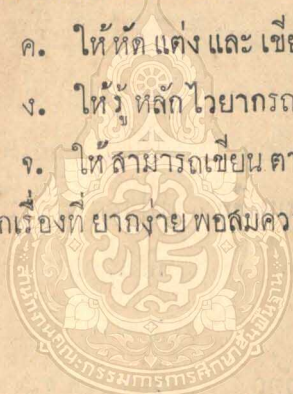
ก. ให้สามารถพูดโต้ตอบในเรื่องสามัญ
ได้คล่อง และให้เข้าใจภาษาทั้งเขียนและ
พูด ยากง่าย พอสมควร ได้ดี

ข. ให้เลือก เขียนหนังสือเล่มหนึ่ง ซึ่งจัด
ว่าเป็น พวก กวีนิพนธ์อัน มีชื่อเสียง เช่น บท
ละคร บทใด บทหนึ่งของโมลิแอร์ ที่เหมาะ

ค. ให้หัด แต่ง และ เขียน จดหมาย

ง. ให้รู้ หลัก ไวยากรณ์ที่สำคัญ

จ. ให้สามารถเขียน ตามบอกได้ ถูกต้อง
จากเรื่องที่ ยากง่าย พอสมควร ซึ่งยังไม่เคยอ่าน

หลักสูตร มัธยมศึกษา วิสาหมัญ (หญิง)

แผนก วิชา วาดเขียน

(สำหรับ ผู้มีความรู้ พื้นมัธยม แล้ว)

(เวลาเรียน ๒ ปี)

ปีที่ ๑

๑. การเขียนจากธรรมชาติ ใช้ดิน สอ ต่ำ ดิน สอ ลี สีนํ้า ผัก หัด เขียน
อย่าง แรเงา และ คัด เส้น ได้ ด้วย
ตัวอย่างที่ควรเลือก ใบไม้ ดอกไม้ กิ่งไม้ เล็ก ๆ และเถาไม้ ฝ่เลื้อย
ให้นักเรียนเขียน คือ เปลือกหอย บักแมลง ต่าง ๆ และ ของคล้าย ๆ
กับ ที่กล่าว มาแล้ว แต่ ต้อง เป็น วัตถุ ตามธรรมชาติ ทั้งนั้น
๒. การเขียนจากวัตถุ วิชา วาด จาก หุ่น และ ให้ รู้ ส่วน ไกล และ ล้วน
ที่เป็น แท่ง ทับ ไกล จาก ตา เครื่องใช้ นั้น ใช้ อย่าง ข้อ ๑
ตัวอย่างที่ควรเลือก วัตถุ ที่ ใช้ อยู่ ทุก ๆ วัน เช่น เครื่องปั้น ด้วย
ให้นักเรียนเขียน คือ ดินรูป ต่าง ๆ เครื่องดนตรี เครื่อง หุ่นต้ม หมวก
รูปต่าง ๆ รองเท้ารูปต่าง ๆ พัดรูปต่าง ๆ กระปุก
หมึก รูป ต่าง ๆ ที่ หัก กระดาษ รูปต่าง ๆ หีบรูป
ต่าง ๆ โคมรูปต่าง ๆ ตะเกียงรูปต่าง ๆ ฯลฯ

๓. การป้ายด้วยฟูกัน

ให้หัดป้ายรูปต่าง ๆ โดยวิธีจับฟูกันท่าต่าง ๆ ให้ใช้แบบ ตั้งแต่อง่ายให้ยากขึ้นเป็นลำดับไป จนสามารถป้ายลวดลายที่ใช้ได้ อย่างงดงาม และ ถูก ต้อง

๔. การผูกลาย

ใช้ดิน ล้อ ดี ฟูกัน หรือสีน้ำ เหมือนดัง ข้อ ๑ ให้นักเรียนเอา สิ่ง ที่ ได้ เรียน มา แล้ว จากข้อ ๑ มาผูก เป็น ลวดลาย ลง ใน รูป ที่ กำหนด ให้ เป็น ลาย ห้า มาย่าง และ เป็น ลาย ติด ต่อกันบ้าง การฝึกหัด เขียน รูป เหล่า นี้ ให้ นักเรียน ถึง ว่า จะ เก็บไว้เป็น แบบ สำหรับ ประโยชน์ ในการ เย็บปัก ถัก ร้อย ด้วย

๕. การผูกลายไทย

ให้ฝึกหัด ลอกลาย ไทย งาม ๆ เพื่อเป็น หนทาง สำหรับ จะ ได้ เขียน ได้ ละ ทวก ใน ภาย หน้า และ จะ ได้ ใช้ ความ จำ อัน นั้น มา เขียน โดย ไม่ ต้อง ดู แบบ ให้ ล้อ น ด้วย ความ มุ่ง หมาย ที่ จะ

๖. การระบายสีจากของจริงด้วยสีน้ำหรือสีน้ำมัน

ให้เขียนแบบสำหรับเทียบใช้การเย็บปัก ถัก ร้อย และการฝีมือประดิษฐ์อย่างอื่น ๆ ในโรงเรียนด้วย ให้เขียนจาก หมู่ วัตถุ ซึ่ง จัด ตั้ง ขึ้น ดู ให้ เข้า ที่ ใช้ ของ เช่น วัตถุ ที่ ใช้ อยู่ ทุก ๆ วัน ดอกไม้ ช่อไม้ ลูกไม้ ฯลฯ ให้หัด เขียน ตั้ง แต่ หมู่ ง่าย ๆ แล้ว ให้ ยาก ขึ้น ไป ตาม ลำดับ

๗. การวาดภาพร่าง

ให้หัด วาดภาพร่าง ด้วย ดินสอดำ ดินสอสี และ
สีน้ำ จากที่ ๆ เหมาะ และงาม ซึ่งเห็นว่า
จะใช้เป็นรูปภาพได้ เลือกที่ในบริเวณโรง
เรียน หรือในสวนที่บ้าน หรือ ที่โรงเรียนก็พอ
จะได้

ปีที่ ๒

๑. การผูกลายสำหรับปัก
สำหรับปักลูกไม้
สำหรับทอ และ
การช่างอื่น ๆ

ตามแต่โรงเรียน จะสอน การ ช่าง ชนิด ไหน
ลวดลาย ต้องผูกขึ้น จากแบบเดิม เช่น
ดอกไม้ ใบไม้ ช่อไม้ นก สัตว์ ฯลฯ
ก่อนจะผูกลาย ต้องฝึกหัด ให้เขียน จาก ของ
จริง เสียให้ชำนาญ สิ่งที่มีกีดมาแต่ตอนต้น
แม้แต่เป็น ลวดลายง่าย ๆ ต้องเก็บไว้ให้ดี
เพื่อ คำนึง ใน เวลา ต้องการ สำหรับ เปรียบเทียบ
และ จะทำให้ เกิด ความคิด ที่จะ ประดิษฐ์ ต่อ
ไปให้ดียิ่ง ขึ้น การใช้สีต้องพยายาม ให้
เหมือนจริง

๒. การผูกลายไทย

ให้ทำตาม ข้อ ๑ การ ลอกลวดลาย แต่ ขึ้นต้น
ต้อง เก็บเอาไว้เทียบ ดู ให้เรียน ลวดลาย
ที่ยากขึ้น และ หัด เขียน ภาพไทย ต่าง ๆ
ให้พยายาม ทด ลอง พลิก แผลง ใน การ ใช้สี
และ จัด ทำ ต่าง ๆ

หมายเหตุ

๓. การระบายสีน้ำรูปหมู่
จากของจริง

ลวดลายที่งดงามที่เลือกได้จากข้อ ๑ และ
ข้อ ๒ ให้นักเรียนเก็บไว้ใช้ลอกลงเป็นแบบ
สำหรับ การ บั๊ก การฉีก และการร้อยไปที่เดียว
ให้ใช้วัตถุที่ใช้ทุก ๆ วัน ผลไม้ ดอกไม้
เครื่อง นุ่งห่มผู้หญิง เครื่องดนตรี ฯลฯ
ให้เขียนให้เหมือนของจริง สีต้องให้เหมือน
เงาให้ถูก และรูปก็ต้องถูกส่วน ด้วย
วัตถุที่จะนำมาให้นักเรียน เขียน เป็น หมู่ ต้อง
ระวังเรื่องแสงสว่าง และเรื่องสี ฯลฯ

๔. การเขียนสีน้ำมันจากของ
จริงที่วางรวมกันเป็นหมู่

๕. การวาดภาพร่างด้วย
สีน้ำและสีน้ำมัน

๖. การเขียนพิเศษ

เขียนสถานที่ต่าง ๆ ตามวัด คลอง ล้วน
ทางบก ทางเรือ ฯลฯ สถานที่ต่าง ๆ ต้องเลือก
ให้เหมาะและต้องคิด ถึงสี และ แสง สว่าง ด้วย
คือ เขียน รูป คน ด้วย สี น้ำ หรือสี น้ำมันจากคน
และรูปถ่าย ให้หัดเขียน รูปเหมือน จาก คน
และรูปถ่าย ด้วยสีน้ำมันและสี น้ำ ให้ระบาย
สีเป็น ดอกไม้ต่าง ๆ บนกะเบื้อง วิชาเขียน
พิเศษเหล่านี้ เป็น วิชาที่ นักเรียน เลือกเรียน ได้
แล้ว แต่ถนัดซึ่ง นักเรียน ควร จะ พ่วงเล็งเอาให้
ได้ ดี แต่อย่าง เดียว เท่านั้น ก็พอ

